

**Minimální preventivní program Základní a Mateřská škola
Skalice nad Svitavou, příspěvková organizace
Školní rok 2021/2022**

Co je to Minimální preventivní program?

Minimálním preventivní program školy je konkrétní dokument školy, který je zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj komunikativních dovedností. Zvyšuje schopnost žáků činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí.

Minimální preventivní program brání, snižuje nebo oddaluje výskyt sociálně rizikového chování. Je zaměřen na rovnováhu fyzických i psychických funkcí, pozitivní prožívání reality, budování zdravých sociálních vztahů a vazeb, zdravý životní styl, aktivní přístup k činnostem a životu.

Je zpracováván školním metodikem prevence na jeden školní rok, vychází z možností a situace školy, hodnotí pozitivní stránky školy i možná rizika a rizikové oblasti, stanovuje cíle se zaměřením na žáky, pedagogy a zákonné zástupce. Je vyhodnocován a z výsledků hodnocení čerpá metodik prevence další postupy, záměry a cíle pro nový školní rok.

Údaje o škole:

Název školy	ZŠ a MŠ Skalice nad Svitavou, příspěvková organizace
Ředitel školy	Mgr. Michaela Barkerová Kopecká
Telefon na ředitele	516 469 189
e-mail na ředitele	skola@skalicenadsvitavou.cz

Metodik prevence	Mgr. Michaela Barkerová Kopecká
Telefon MP	728 210 713
e-mail MP	skola@skalicenadsvitavou.cz
konzultace	dle domluvy

Výchovný poradce	Mgr. Irena Klevetová
Telefon VP	733 649 383
e-mail VP	ucitel@skalicenadsvitavou.cz
konzultace	dle domluvy
Školní speciální pedagog	Mgr. Michaela Barkerová, Mgr. Irena Klevetová
Telefon ŠSP	728 210 713, 733 649 383
e-mail ŠSP	skola@skalicenadsvitavou.cz
konzultace	dle domluvy

Typ školy	málotřídní
Součásti školy	Základní škola, mateřská škola, školní družina, školní jídelna
Počet tříd MŠ	1
Počet dětí v MŠ	27
Počet pedagogů MŠ	2
Počet tříd ZŠ	2
Počet žáků ZŠ	38
Počet pedagogů ZŠ	4
Počet oddělení ŠD	1
Počet žáků v ŠD	30
Počet pedagogů v ŠD	2
Počet správních zaměstnanců	4

Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Skalice nad Svitavou je školou málotřídní, poskytuje předškolní a základní vzdělání dětem a žákům ze samotné Skalice nad Svitavou i přilehlých nedalekých obcí.

Budova je lokalizována v klidové části obce s minimálním dopravním ruchem.

V bezprostřední blízkosti školy jsou dvě hřiště – sportovní a rekreační a tenisový kurt. Škola disponuje velkou zahradou, která byla v posledních

dvou letech s dotační pomocí Ministerstva životního prostředí revitalizována. Byla vybavena pergolou pro venkovní výuku, pracovním nářadím, pěstovacími boxy, zahradním skleníkem, ohništěm s posezením, byly na ní s pravidelnou pomocí rodičů zavedeny květinové i zeleninové záhony. Zahrada tedy skýtá množství možností k rekreaci i práci pro předškolní děti i školáky, činnosti na zahradě jsou dětmi a žáky vyhledávané a baví je, často se poznáme z úplně jiné stránky.

Děti z mateřské školy mají v atriu své zázemí vybavené pískovištěm a herními prvky, plně k dispozici je jim i areál zahrady.

Mezi mateřskou školou a základní školou je pevná vazba, mnohé děti z mateřské do základní školy přecházejí, třídy se navzájem navštěvují, pořádají společné programy a akce.

Výhodou obou součástí jsou menší kolektivy dětí a žáků a prostorný interiér budovy.

Základní škola poskytuje žákům odpolední oddychový a rekreační program ve školní družině.

Výhodou školy je vlastní školní kuchyně s jídelnami, kde mohou v klidném prostředí konzumovat nutričně vyváženou stravu přizpůsobenou potřebám strávníků.

Materiálně technické vybavení školy je průběžně doplňováno, modernizováno a obnovováno. Každoročně v období hlavních prázdnin probíhají ve všech součástech dle potřeby rekonstrukční práce a údržba typu – výměna podlah, výměna osvětlení, zasíťování oken, vybavení žaluziemi, malování, vybavení novým školním nábytkem atd...

Při mateřské škole funguje kroužek hry na flétnu, děti jsou také pravidelnými hosty ve školním kroužku anglického jazyka, je zde zavedena pravidelná logopedická intervence.

Při základní škole funguje kroužek informatiky, k němuž škola využívá svou počítačovou učebnu. Dále byla ve škole zřízena a vybavena čítárna, která slouží k účelům Čtenářského klubu, dlouhodobě probíhá logopedická intervence a práce se žáky v rámci předmětu speciálně pedagogické péče.

Při školní družině byl zaveden kroužek anglického jazyka.

Děti a žáci ve všech součástech mají bohatou škálu školních akcí která je doplněna možností mimoškolních aktivit v Polyfunkčním centru obce (tvoření, turistický klub Stopa) a díky dobré dopravní obslužnosti obce také v nedalekých Boskovicích.

Spolupráce školy a rodičů je na velmi dobré úrovni, jsou pořádány akce, kterých se účastní i rodiče (tvůrčí dílny, besídky, loučení s rokem, vítání prvňáčků, zahájení školního roku, výlety atd...) a tím se vzájemná pozitivní vazba posiluje. Rodiče pravidelně nabízejí škole svou pomoc v nejrůznějších oblastech.

Pozitivní faktory:

- lokalizace školy,
- přírodní prostředí, hřiště, zahrada,
- dobrá spolupráce se zřizovatelem,
- materiálně – technické vybavení školy je na dobré úrovni,
- malé třídní kolektivy,
- zdravé klima školy a třídních kolektivů,
- větší možnost individuálního přístupu,
- osobní přístup pedagogů k dětem, zájem o jejich radosti i trápení,
- vysoká odborná i pedagogická způsobilost pedagogů,
- více ročníků ve třídě, což kopíruje sourozeneckou skupinu doma,
- větší samostatnost dětí,
- dobře fungující informační a komunikační systém školy – webové stránky školy, Škola v pyžamu,
- dobrá spolupráce a vztahy s rodiči,
- pestrá nabídka školních akcí, kroužky,
- bohatý kulturní život obce,
- dobrá dopravní obslužnost,
- dobré fungování online výuky ze strany pedagogů i žáků a jejich rodičů.

Rizikové, negativní faktory:

- velký vliv médií na děti – facebook, youtube,

- jednostranné zaměření dětí – počítače, tablety, možný vznik závislosti na nich,
- tlak vrstevnické skupiny při odlišných zájmech od většiny,
- podceňování primární prevence,
- nedostatečná ochrana dětí před kouřením, alkoholem a jinými návykovými látkami na veřejnosti,
- absence pocitu zodpovědnosti za své zdraví,
- atraktivita adrenalinových sportů a činností bez dostatečně osvojených dovedností,
- špatný příklad kamarádů, okolí.

Riziková místa školy:

- dětské toalety – malá možnost dozoru,
- prostor před budovou školy – v odpoledních hodinách se tam schází většina menších i větších dětí z obce, u větších je absence rodičů, mluví se sprostě, děje se zde rizikové chování ve sportu, menší děti přihlížejí,
- částečně školní zahrada – je potřeba zvýšeného dozoru při pohybu dětí na zahradě – schody, terasovité uspořádání, práce s náradím.

Charakteristika cílů:

- udržení dobré úrovně komunikace se zákonnými zástupci,
- udržení dobré komunikace mezi pedagogy navzájem,
- jednotné působení na žáky,
- dobrá spolupráce s PPP Boskovice,
- dobrá spolupráce s Okresním metodikem prevence,
- setkávání a spolupráce s metodiky prevence z okolních škol, předávání zkušeností,
- výchova ke zdravému životnímu stylu,
- podpora a rozvoj sociálních kompetencí,
- posilování zodpovědnosti žáků za jejich vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jejich věku (dítě s posílenou odolností vůči stresu, neúspěchu, negativním zážitkům a vlivům, schopné dělat

samostatná rozhodnutí s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi, schopné řešit, popř. nalézt pomoc při řešení problémů, s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám, podílejícím se na ochraně a tvorbě životního prostředí...)

Činnosti nutné k dosažení cílů

- výchova - výchovné působení na žáky směrem k cílům preventivního programu po celou dobu pobytu žáků ve škole,
- osobní příklad – dávat svým životem, hodnotovou orientací, smýšlením a chováním příklad – příkladem se vychovává nejvíce,
- výuka – propojení MPP s vyučovacími předměty
- akce a programy mimo výuku – zajištění preventivních, osvětových a edukačních programů pro všechny cílové skupiny.

Charakteristika cílových skupin:

Jedná se o skupinu žáků I. stupně základní školy v počtu 32 ve věku 6 – 11 let.

Další skupinou jsou zaměstnanci školy v počtu 5 pedagogických pracovníků a 4 správních zaměstnanců.

Poslední cílovou skupinou jsou rodiče, zákonní zástupci našich žáků, potažmo celá široká veřejnost.

Časový harmonogram akcí v rámci MPP ZŠ

Název programů	Čas uskutečnění	Charakteristika
Divadlo Šikulka	září	Divadelní představení zaměřená na kamarádské vztahy a problematiku správné výživy
Etické dílny – Jak to, že jsem tady?		Program zaměřený na sexuální výchovu 3.-5. ročník
První pomoc		Kurz první pomoci pro žáky školy se zaměřením a akcentem na zdravý životní styl

Návštěva kynologického klubu Blansko		Pěstování kladného vztahu ke zvířatům, základy péče o domácí mazlíčky, nabídka možnosti, jak trávit volný čas
Setkání s odborníkem - zahradá	říjen	Zazimování zahrady, práce na zahradě, péče o divoce žijící zvířata, nabídnutí alternativy k počítačům a tabletům
Beseda s policisty Bezpečně v kyberprostoru	listopad	Beseda s policisty MP Boskovice, boj proti kriminalitě a zločinnosti – příklad odvahy, statečnosti, vytrvalosti a zdravého životního stylu Výtvarná soutěž na téma Kyberšikana, téma kyberšikana v Informatice
Tvůrčí dílna s rodiči žáků	prosinec duben	Posilování vazeb rodičů a školy, společně strávený čas rodičů a dětí, komunikace
Beseda o závislostech - ŠD	leden	Vlastní preventivní aktivita školy seznamující s dětmi se základními typy závislostí a boji proti nim způsobem přiměřeným věku
Zimní olympiáda	únor	Kladný vztah k pohybu, sportu, zdravý životní styl, vlastnosti sportovce
Setkání s odborníkem – zahradá Plavecký výcvik	březen	Jarní práce na zahradě, zakládání záhonů, setí, starost o rostliny, nabídnutí alternativy k počítačům a tabletům

		Nabídka sportovní aktivity, posílení bezpečnosti dětí při pobytu v přírodě
Návštěva ZŠS Blansko	duben	Setkání s postiženými dětmi, setkání s jinakostí, přístup k jinakosti
Etické dílny – Bezpečně na internetu Canisterapie	květen	Orientace a bezpečnost, ochrana žáků v kyberprostoru Péče o zvíře, výcvik zvířete, pomoc postiženým lidem
Ať se v září zase sejdeme Nocování ve škole	červen	Vlastní aktivita školy věnovaná rizikům o prázdninách Posilování vzájemných vztahů žáků
Setkávání na školní zahradě	prázdniny	Společná setkání dětí, rodičů a pedagogů, společné aktivity dle domluvy
Pedagogické rady, konzultace s pedagogy	průběžně	Informace metodika prevence směrem k pedagogům, rozbor chování žáků, konzultace
Ranní kruhy, třídnické hodiny	průběžně, na začátku a konci každého týdne, dle potřeby	Práce třídního učitele se třídou – zhodnocení víkendu, školního týdne, co nás potěšilo a nepotěšilo, co je ve třídě dobře a co špatně, co by se mělo změnit, dobré skutky
Ovoce a mléko do škol	průběžně	Zdravá výživa

Propojení MPP s vyučovacími předměty:

Pedagogové se v rámci výuky jednotlivých předmětů věnují primární prevenci sociálně patologických jevů.

Příklady:

Matematika – kolik peněz ušetříš tím, že nebudeš kouřit a pít alkohol?

Český jazyk – scénky: umíme zdravit, zvládání konfliktních situací, odmítání cigaret a alkoholu, slohové práce na téma Proč nekouřit, Můj vzor.

Tělesná výchova: - zdravou životosprávou proti obezitě a nemocem, cvičení pro krásu i zdraví, smysluplné využití volného času, prevence před nežádoucí činností (party, drogy, vandalismus aj.).

Prvouka – tělo, zdravá výživa, nebezpečí nadužívání léků nebo užívání bez vědomí lékaře.

Environmentální výchova - třídění odpadu doma i ve škole, úklid lesa, chráním svoje okolí, ovzduší i sám sebe, Den Země.

Přírodověda - rostliny léčivé, návykové látky, náhlé otravy, lidské tělo.

Výtvarná výchova - účast v soutěžích.

Informatika - problematika kyberprostoru a kyberšikany.

Školní družina – rozvoj pozitivních vztahů s vrstevníky, výběr kamarádů, problém volného času, kvalitní zájmy a záliby, udržování zdraví, sociální, komunikační asertivní dovednosti, kvalitní vyplnění a trávení volného času.

Spolupráce uvnitř školy:

Je na dobré úrovni, ředitelka školy je zároveň i metodikem prevence, vyučuje v obou třídách, sleduje problematiku prevence v kontextu celé školy. Malý pedagogický sbor skýtá lepší možnosti k vzájemnému propojení a konzultacím chování a jednání jednotlivých žáků, pedagogové mají o realizaci preventivních aktivit zájem.

Spolupráce s institucemi:

Škola aktivně spolupracuje například se Záchranou službou JMK, Městskou policií Boskovice, OSPODem při MÚ Boskovice, Plaveckou školou, obcí Skalice nad Svitavou a jejími složkami – Mateřské centrum.

TK Stopa, společností Zkus To Zdravě, speciální školou Blansko, ostatními blízkými školami, PPP Boskovice, OMP.

Vnitřní informační zdroje:

Knihovna školy pro učitele, CD s problematikou závislostí, časopis Prevence, informační brožury a letáky.

Vnější informační zdroje

Webové stránky institucí zabývajících se problematikou závislostí, sociálně patologickými jevy, prevencí a intervencí, například www.msmt.cz, www.poradenskecentrum.cz, www.prevcentrum.cz, www.ipp.cz, www.adiktologie.cz, www.drogy-info.cz, www.zivot-bez-zavislosti.cz, www.prevence-info.cz, www.sananim.cz, www.podaneruce.cz, www.capl.d.cz/linky.php

Součástí Minimálního preventivního programu je Krizový plán školy, který rozpracovává konkrétní postupy při jednotlivých rizikových situacích.

Zhodnocení MPP 2020/2021

V rámci Minimálního preventivního programu minulého školního roku byly zrealizovány aktivity Divadlo Šikulka, Divadlo Inky Horákové, Setkání s odborníkem – školní zahrada, beseda o závislostech pod vedením paní vychovatelky ŠD, Canisterapie a společná prázdninová setkávání dětí, rodičů a pedagogů na školní zahradě. Všechny aktivity byly pro žáky přínosné a naplnily cíle MPP. Z důvodu koronavirové pandemie však nemohly být činnosti a záměry zrealizovány v celém rozsahu.

V průběhu distanční výuky byli třídní učitelé v každodenním kontaktu se žáky i rodiči, poskytovali jim podporu, mapovali situaci v rodinách, konzultovali s rodiči případné problémy. Po návratu žáků do školních lavic na jaře 2021 jsme v rámci třídnických hodin věnovali zvýšenou pozornost práci se vztahy uvnitř tříd a školy.

V minulém školním roce jsme neřešili žádné případy sociálně patologických jevů či prekriminálního chování žáků.

Legislativní opora:

Úmluva o právech dítěte vyhlášena ve Sbírce zákonů č. 104/1991

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR

Školský zákon 561/2004 ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška 48/2005 Sb. – o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů (Vyhláška 197/2016 Sb., s účinností od 1.9. 2016, č. 248/2019 Sb. - mění vyhlášku 72.)

Vyhláška č. 27/2016 Sb. – o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

Strategie prevence kriminality na léta 2016 - 2020

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21 291/2010-28

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních (Čj.: 21149/2016.), (Čj. 22294/2013-1)

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)

Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)

Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MŠMT – 43301/2013 platnost/12/2013/

Zákon 359/1999 zákon o sociální právní ochraně dítěte a vyhláška č. 473/2013-2 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon 89/2012/ Sb., Občanský zákoník

Zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

Zákon č. 2016/679, o ochraně osobních údajů

Zákon č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách